

Broj: 01-6423  
Podgorica, 09.septembar 2023. godine  
MB

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore, na osnovu čl. 41 st. 1 Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Sl.list CG", br.42/11, 32/14 i 21/17) i čl.41 Pravila o radu Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Sl.list CG", br.53/14), nakon završenog ispitivanja povrede ljudskih prava i sloboda, po pritužbi XX, iz Nikšića, na rad Upravnog suda Crne Gore daje

## MIŠLJENJE

### I UVOD

1. Postupak pred Zaštitnikom ljudskih prava i sloboda odnosi se na dugo trajanje upravno-sudskog postupka u predmetu Upravnog suda Crne Gore, u predmetu poslovne oznake, U.br.1357/16, po tužbi podnosioca pritužbe, podnijete sudu, dana 22.jula 2022.godine.

### II ČINJENICE/OKOLNOSTI SLUČAJA

2.Činjenice utvrđene na osnovu navoda podnosioca pritužbe, izjašnjenja Upravnog suda, te cjelokupne dokumentacije, koja egzistira u spisima predmeta, mogu se sublimirati na sledeći način.

3.Pred Upravnim sudom Crne Gore, po tužbi tužioca XX, pokrenut je sudski postupak po tužbi XX, protiv tuženog Ministarstva rada i socijalnog staranja-Podgorica, radi poništaja rješenja broj 0402-0-01-2384560 od 20.06.2022.godine.

4.Tužilac je tužbu sudu podnio dana 22.jula.2022.godine.

5.Rješenjem Ministarstva rada i socijalnog staranja radi poništaja rješenja broj 0402-0-01-2384560 od 20.06.2022.godine odbijena je žalba izjavljena na rješenje Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja PJ Nikšić, broj 01-01-2384559 od 11.04.2022.godine, kojim je tužiocu određen novi iznos novčane naknade, zbog manje zarade na drugom odgovarajućem poslu, i to počev od 01.12.1990.godine do 31.12.1990.godine, od 01.01.1991.godine do 31.12.1991.godine, od 01.01.1992.godine do 31.12.1992.godine, od 01.01.1995.godine do 31.12.1995.godine, od 01.01.1996.godine do 31.12.1996.godine, od 01.01.1997.godine do 31.12.1997.godine, od 01.01.1998.godine do 31.12.1998.godine i od 01.01. 1999.godine do 31.12.1999.godine u ukupnom iznosu i za sate provedene na radu, kako je bliže označeno u dispozitivu rješenja, dok je odbijen zahtjev za održavanje konačnog iznosa naknade po istom osnovu za 1993 i 1994.godinu i za 2000, 2001, 2002 i 2003. godinu, kao i zahtjev da mu se odredi naknada zbog rada na drugom poslu za period od 01.01.2004 do 01.02.2010. godine. Istim rješenjem je određeno da će se nakon pravosnažnosti odlučiti o pravu na novi iznos invalidske penzije i pravu na naknadu troškova odlučiti, te da se istim rješenjem poništava rješenje iste područne jedinice broj 01-01-2384538 od 14.04.2014.godine.

6.Upravni postupak pred Fondom penzijskog i invalidskog osiguranja PJ Nikšić Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja PJ Nikšić i Ministarstvom rada i socijalnog staranja, vođen je po zahtjevu podnosioca pritužbe od 23.06.2020.godine, kojim je tražio mijenjanje podataka u matičnu evidenciju za 1989 godinu, određivanje novog iznosa invalidske penzije i određivanje novog iznosa novčane naknade zbog manje zarade na drugom odgovarajućem poslu,a sve po osnovu podataka u M8 obrascima od 11.07.2018.godine.

7. U postupku je odlučivao prvostepeni organ Fond penzijskog i invalidskog osiguranja PJ Nikšić, koji je nakon izjavljivanja žalbe podnosioca pritužbe i piništenja prvostepenih odluka u postupku po žalbi,<sup>1</sup> postupajući po rješenjima drugostepenog organa - Ministarstva rada i socijalnog staranja i Ministarstva finansija i socijalnog staranja<sup>2</sup>, u konačnom donio rješenje broj 01-01-2384559 od 11.04.2022.godine, koje je u postupku po žalbi Rješenjem Ministarstva rada i socijalnog staranja broj 0402-0-01-2384560 od 20.06.2022.godine, potvrđeno, a protiv kojeg rješenja se vodio predmetni upravni spor.

8.Dana 26.04.2023.godine postupak je presudom Upravnog suda Crne Gore U.br.6390/22 od 26.04.2023.godine<sup>3</sup>, pravosnažno okončan, sud je tužbu tužioca XX, protiv tuženog Ministarstva rada i socijalnog staranja-Podgorica, odbio, a u pogledu troškova postupka odlučio da svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

9.Po zahtjevu podnosioca pritužbe ranije je vođen postupak kojim je podnosiocu u ponovljenom postupku rješenjem Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja PJ Nikšić broj 01-01-2384538 od 14.04.2014.godine i Ministarstva rada i socijalnog staranja-Podgorica broj 0402-01-01-2384539 od 19.06.2014.godine priznato pravo i utvrđen končan iznos nakanade, zbog manje zarade na drugom odgovarajućem poslu za 01.12.1990. godine do 31.12.1990. godine, od 01.01.1991. godine do 31.12.1991. godine, od 01.01.1992. godine do 31.12.1992. godine, od 01.01.1995. godine do 31.12.1995. godine, od 01.01.1996. godine do 31.12.1996. godine,od 01.01.1997. godine do 31.12.1997. godine, od 01.01.1998. godine do 31.12.1998. godine i od 01.01. 1999. godine do 31.12.1999. godine, a odbijen za period od 01.01.2000-godine do 19.11.2009. godine, a koji postupak je pravosnažno okončan odlukom Upravnog suda Crne Gore 2107/2014 od 26.05.2015.godine, kojim je tužba na navedena rješenja odbijena. U postupku po zahtjevu za vanredno preispitivanje sudske odluke, XX, na presudu Upravnog suda Crne Gore 2107/2014 od 26.05.2015. godine, zahtjev je presudom Vrhovnog suda Crne Gore Uvp 303/15 od 25.12.2015. godine je odbijen.

10.Nakon toga podnosilac pritužbe vodio je postupak po predlogu za ponavljanje postupka (koji je okončan Rješenjem Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja PJ Nikšić broj 01-01-2384538 od 14.04.2014.godine), a predlog za ponavljanje postupka zasnivao je na prijavi promjeni podataka o ličnom dohodku i stažu osiguranja (M8 obrazac) za 1989. godinu, od 17.04.2014. godine, kojim je ispravljen netačan podatak o zaradi tužioca za 1989. godinu tj.za godinu koja je prethodila inavlidnosti i na osnovu kojeg mu je pogrešno vršena valorizacija i cijelo vrijeme konačna isplata naknade zbog manje zarade na drugim poslovima, kao i invalidske penzije. Zaključkom Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja PJ Nikšić br. 01-01-2384541 od 23.02.2016. godine, a koje je potvrđeno rješenjem Ministrstva rada i socijalnog staranja broj 0402-01-2384544 od 21.09.2016. godine predlog je odbačen, jer je po ocjenih tih organa, zasnovan na okolnostima koje nijesu učinjene vjerovatnim. Postupak je pravosnažno okončan, odlukom Upravnog suda Crne Gore U br.3085/16 od 08.09.2017.godine, kojom je odbijena tužba XX, ponijeta na navedena rješenja. U postupku po zahtjevu za vanredno preispitivanje sudske odluke, podnijetog od strane XX, na presudu Upravnog suda Crne Gore U br.3085/16 od 08.09. 2017godine, zahtjev je presudom Vrhovnog suda Crne Gore Uvp 478/17 od 29.11.2017. godine je odbijen.

11.U konačnom podnosilac pritužbe vodio je i postupak kojim je tražio da mu se u skladu sa odredbom člana 138 Zakona o penzijskom i invalidskosom osiguranju, donese rješenje o podacima o osiguranju, penzijskom

<sup>1</sup> Po rješenjima Fonda PIO 01-01-2384554 od 07.05.2021.godine i 01-01-2384556 23.09.2021.godine, odbijen zahtjev Krulanović Gojka

<sup>2</sup> Rješenjem Ministarstva finansija i socijalnog straranja broj 16-0402-01-01-2384555 od 23.06.2021.godine poništeno rješenje Fonda PIO 01-01-2384554 od 07.05.2021.godine, a rješenjem Ministarstva finansija i socijalnog staranja broj 16-0402-01-01-2384557 od 22.10.2021.godine poništeno rješenje Fonda PIO broj n01-01-2384556 23.09.2021.godine

<sup>3</sup> <https://sudovi.me/uscg/odluka/518823>

stažu, naknadama zarade odnosno osnovicama osiguranja, za 1989. godinu. Postupak po ovom zahtjevu pravosnažno je okončan, odlukom Upravnog suda Crne Gore U broj 5003/2018 od 05.03.2020. godine. Predmetnom presudom odbijena je tužba XX izjavljena na Rješenje ministarstva rada i socijalnog staranja-Podgorica, broj 0402-01-01-23845/49 od 21.06.2018. godine, kojim je odbijen zahtjev po osnovu čl.138 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, jer razlozi iznijeti u zahtjevu nijesu takvi da bi mogli dovesti do drugačijeg rješenja. Na presudu Upravnog suda Crne Gore U broj 5003/2018 od 05.03.2020.godine, tužilac XX, podnio je zahtjev za preispitivanje sudske odluke Vrhovnom sudu Crne Gore. Presudom Vrhovnog suda Crne Gore Uvp 285/20 od 11.06.2020. godine odbijen je zahtjev za ispitivanje sudske odluke, kao neosnovan.

12. Iz spisa predmeta proizilazi da su svi raniji postupci po zahtjevu podnosioca pravosnažno okončani i preispitivani i potvrđeni pred Vrhovnim sudom Crne Gore, kako je to naprijed navedeno, dok je u upravno sudskom postupku po predmetnoj pritužbi u predmetu Upravnog suda U.br.6390/22, podnosilac pritužbe na odluku Upravnog suda U.br.6390/22 od 26.04.2023. godine, izjavio vanredno pravno sredstvo Vrhovnom sudu Crne Gore.

### **III RELEVANTNI DOMAĆI I MEĐUNARODNI PROPISI**

#### **Zakonom o upravnom sporu ("Službeni list Crne Gore", br. 054/16 od 15.08.2016)**

##### **čl.2**

U upravnom sporu sud odlučuje o zakonitosti upravnog akta, kao i druge upravne aktivnosti kojom se utvrđuje ili na drugi način utiče na prava, obaveze i pravne interese fizičkog ili pravnog lica, kad je to zakonom propisano.

##### **čl.4**

Na pitanja postupka u upravnom sporu koja nijesu uređena ovim zakonom, shodno se primjenjuje zakon kojim se uređuje parnični postupak.

##### **čl.28**

U upravnom sporu Upravni sud rješava na nejavnoj sjednici ili na osnovu sprovedene usmene rasprave.

Upravni sud je obavezan da sprovede usmenu raspravu ako to stranka zahtijeva u tužbi ili u odgovoru na tužbu, osim u slučaju iz člana 25 ovog zakona.

##### **Čl.4**

Na pitanja postupka u upravnom sporu koja nijesu uređena ovim zakonom, shodno se primjenjuje zakon kojim se uređuje parnični postupak.

#### **Zakonom o parničnom postupku („Službeni list Republike Crne Gore", br. 022/04, 028/05 i 076/06, "Službeni list Crne Gore", br. 073/10, 047/15, 048/15, 051/17 i 075/17)**

##### **čl.11 st.1**

Sud je dužan da nastoji da se postupak sprovede bez odugovlačenja, u razumnom roku, sa što manje troškova i da onemogući svaku zloupotrebu prava koja strankama pripadaju u postupku.

#### **Zakon o zaštiti prava na suđenje u razumnom roku ("Službeni list Crne Gore" br.11/07)**

Ovim Zakonom se predviđa, u određenim okolnostima, mogućnost da se dug postupak ubrza putem kontrolnog zahtjeva, te mogućnost da se tužiocima dosudi naknada štete po tužbi za pravično zadovoljenje.

Član 33 stav 3 predviđa, između ostalog, da se tužba za pravično zadovoljenje podnosi Vrhovnom sudu najkasnije šest mjeseci nakon datuma prijema pravosnažne odluke donesene u spornom postupku.

Ovaj Zakon stupio je na snagu 21. decembra 2007. godine.

#### **Zakon o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore („Službeni list CG“ br.42/11 i 32/14)**

##### **Član 2 stav 1**

Zaštitnik/ca samostalno i nezavisno, na načelima pravde i pravičnosti, preduzima mjere za zaštitu ljudskih prava i sloboda, kad su povrijeđena aktom, radnjom ili nepostupanjem državnih organa, organa državne uprave, organa lokalne samouprave i lokalne

uprave, javnih službi i drugih nosilaca javnih ovlaštenja (u daljem tekstu: organi), kao i mjere za sprječavanje mučenja i drugih oblika nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja i kažnjavanja i mjere za zaštitu od diskriminacije.

#### **Član 17**

Zaštitnik/ca je ovlašten/a da postupa po pritužbama koje se odnose na rad sudova u slučaju odugovlačenja postupka, zloupotrebe procesnih ovlaštenja ili neizvršavanja sudskih odluka.

#### **Član 20 stav 1**

Zaštitnik/ca u vršenju svoje funkcije djeluje na način što ukazuje, upozorava, kritikuje, predlaže li preporučuje.

#### **Član 22 stav 1**

Zaštitnik/ca nije ovlašten/a da mijenja, ukida ili poništava akte organa.

#### **Član 41.stav 1**

Nakon završetka ispitivanja povrede ljudskih prava i sloboda Zaštitnik/ca daje mišljenje o tome da li je, na koji način i u kojoj mjeri došlo do povrede ljudskih prava i sloboda.

## **IV PRAVO**

### **a) Navodna povreda prava na pravično suđenje u razumnom roku iz člana 32 Ustava Crne Gore i člana 6 stav 1 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.**

13. Podnosilac pritužbe žali se na dugo trajanje postupka u predmetu Upravnog suda Crne Gore, poslovne oznake U.br.6390/22, ukazujući da predmetni upravno-sudski postupak traje preko jedanaest godina. Implicira povredu člana 32 Ustava Crne Gore i analogno tome, člana 6 stava 1 Konvencije.

14. Upravni sud Crne Gore je u svojim navodima naveo da je tužilac Krulanović iz Nikšića, dana 22.jula 2022.godine podnio tužbu tom sudu protiv Ministarstva rada i socijalnog staranja, radi poništaja rješenja broj 0402-0-01-23845/60 od 20.06.2022.godine. Sud je ukazao da su tačni navodi pritužbe, u vezi sa početkom postupka pred prvostepnim organom-Fondom PIO PJ Nikšić. Međutim, započeti postupci po zahtjevima tužioca od 2010.godine su pravosnažno okončani, osim posljednjeg postupka, koji je pokrenut po zahtjevu tužioca od 23.06.2020.godine, a kojim je tražio mijenjanje podataka unešenih u matičnu evidenciju za 1989.godinu i određivanja novog iznosa invalidske penzije i novog iznosa novčane naknade zbog manje zarade na drugom odgovarajućem radno mjestu. Kako se radi o sporu u vezi sa invalidskom penzijom, te određivanjem novog iznosa novčane naknade, sud će u predmetnom sporu zakazati raspravu u aprilu mjesecu 2023. godine, o čemu će stranke uredno biti obaviještene.U prilogu izjašnjenja sud je dostavio fotokopije prvostepenih i drugostepenih rješenja, kao i presude tog suda donijete po tužbama tužioca.

15.Relevantni dio Ustava Crne Gore i analogno tome, EKLJP glasi kako slijedi:

**Ustav Crne Gore** („Sl.list Crne Gore“ br. 1/2007)

#### **Član 32**

„Svako ima pravo na pravično i javno suđenje u razumnom roku pred nezavisnim, nepristrasnim i zakonom ustanovljenim sudom“.

### **Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda**

#### **Relevantni dio čl.6 st.1 glasi kako slijedi:**

"Svako, tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama ili o krivičnoj optužbi protiv njega, ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom, obrazovanom na osnovu zakona“.

## **V Opšti principi – relevantna načela**

16.Svaki pravni poredak utemeljen na načelima pravne države i vladavine prava teži što efikasnijem sistemu zaštite građanskih i ljudskih prava. Odlučivanje u razumnom roku u interesu je osobe koja zahtijeva da organ odluči o njenim pravima ili obavezama, ali i pravne sigurnosti, kao načela na kojem se temelji pravni poredak zbog čega bi ono trebalo postati imperativ u svakoj državi koja teži ostvarivanju vladavine prava.

17.Svrha zahtjeva za razumnim rokom iz člana 6 stava 1 Evropske konvencije je pružanje garancije da će pojedinačan slučaj pred nadležnim organom biti okončan unutar razumnog roka, što znači da će vrijeme neizvjesnosti i nesigurnosti za stranku u postupku biti svedeno na prihvatljivu mjeru<sup>4</sup>. Pravni promet zahtijeva efikasno i brzo okončanje sporova, zbog čega nadležni organi moraju postupati u skladu sa načelom efikasnosti. Efikasna pravda od izuzetne je pravne i pravno političke važnosti. Ona doprinosi stvaranju osjećaja pravne sigurnosti<sup>5</sup>.

18.Dužina nekog postupka i razumni rok u smislu člana 6 stav 1 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i sloboda, mora se cijeliti u svjetlu okolnosti konkretnog predmeta, uzevši u obzir kriterijume koji su predviđeni u sudskoj praksi Evropskog suda za ljudska prava i slobode, a naročito složenost predmeta, ponašanje strana i relevantnih organa vlasti i značaj predmeta spora za podnosioca predstavke (v. između ostalog, *Mikulić protiv Hrvatske*, br. 53176/99, stav 38, ECHR 2002-I).

19.Period koji treba uzeti u obzir počinje na dan kada su podnosioci predstavke uložili žalbu protiv odluke donesene u prvom stepenu (presuda *Živaljević protiv Crne Gore* br.17229/04,st.72, 08.03.2011.godine). Jer, tada je nastao "spor" u smislu čl.6 st.1 ili na dan kada je stranka po prvi put podnijela sredstvo pravne zaštite protiv šutnje administracije ( presuda *Božić protiv Hrvatske* br.22457/02, st 26, 29.06.2006.godine).

20.Kontrolni zahtjev se podnosi samo u upravnom sporu i nije pravno sredstvo za ubrzanje postupak pred upravnim organima (Vrhovni sud Crne Gore Tpz.br.5/19 od 21.06.2019.godine)<sup>6</sup>.

### **b) Primjena navedenih principa na konkretni predmet**

21. Vraćajući se na konkretan predmet, Zaštitnik konstatuje da se pritužba odnosila na postupanje Upravnog suda Crne Gore u predmetu tog suda U.br.6390/222.

22. Upravni spor u predmetu U.br.6390/22 pokrenut je tužbom od 22.jula 2022.godine, sud je postupajući pritužbi podnosioca, a imajući u vidu prirodu spora, zakazao glavnu raspravu u aprilu mjesecu tekuće godine i dana 26.04.2023.godine donio odluku u ovom predmetu.

23 . Zaštitnik podsjeća da je sud dužan da nastoji da se postupak sprovede bez odugovlačenja, u razumnom roku, poštujući zakonske rokove u kojem se ima zakazati i održati ročište glavne rasprave i donijeti odluka. Imajući u vidu jasne zakonske rokove za pripremu i održavanje glavne rasprave i donošenje odluke, sud je dužan da rukovodi glavnom raspravom, tako da predmet svestrano raspravi, ali da se uslijed toga postupak ne odugovlači, tako da se rasprava završi u razumnom roku.

24. Zaštitnik konstatuje i da podnosilac pritužbe nije koristio pravna sredstva za ubrzanje postupka shodno Zakonu o zaštiti prava na suđenje u razumnom roku.

25. Zaštitnik podsjeća da je Evropski sud za ljudska prava u više predmeta ukazao da je odgovornost na domaćim sudovima da urade sve da se izbjegne nepotrebno kašnjenje u potupanju<sup>7</sup>, te da su Visoke strane

<sup>4</sup> Van Dijk Pieter; Van hoof, fried, Theory and Practice of the European Convention on human Rights, Antwerpen- Oxford, 2006 str 511- 651.

<sup>5</sup>Ups. Radolović, Aldo, zaštita prava na suđenje u razumnom roku-realna mogućnost (pre) skupa avantura ili utopija? Hrvatska pravna revija,april 2008. str 7.s

<sup>6</sup>Tpz 5/2019, str. 2, stav 10 Presude( <https://sudovi.me/vrhs/odluka/349837>)

ugovornice, po članu 1 Konvencije dužne da organizuju svoje pravne sisteme tako da obezbijede poštovanje člana 6. Po pravilu pozivanje na finansijske ili praktične poteškoće ne može opravdati neispunjenje tih zahtjeva ( v. Salesi v. Italy).

26. Sud je interpretirajući garanciju prava na suđenje u razumnom roku iz člana 6 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda naveo da ta garancija "naglašava važnost donošenja sudskih odluka bez odlaganja, kako se ne bi ugrozila djelotvornost i kredibilitet tih odluka."<sup>8</sup> Kašnjenja za koja su organi za primjenu Konvencije smatrali da se mogu pripisati državi, obuhvatali su u građanskopravnim predmetima, između ostalog, kašnjenja u vođenju rasprave.<sup>9</sup>

27. Stoga, sudovi treba da preduzimaju sve zakonom propisane radnje da se postupak završi u primjerenom roku u skladu sa zakonom propisanim rokovima u cilju zaštite prava građana utvrđenih Ustavom.

28. Zaštitnik zaključuje da je predmetni upravno-sudski postupak u nivou sudske nadležnosti (upravnom sporu vođenim pred Upravnim sudom Crne Gore) okončan u roku od 9 mjeseci, pa uzimajući u obzir složenost predmeta u činjeničnom i pravnom smislu, ponašanje podnosioca pravnog sredstva, ponašanje suda, te interes i značaj predmeta spora za podnosioca pritužbe<sup>10</sup> cijeneći i imajući u vidu okolnost cjelokupnog trajanja predmetnog upravno-sudskog postupka<sup>11</sup>, ocjenjuje da predmetni upravno-sudski postupak ispunjava zahtjeve razumnog roka iz čl. 6 st.1 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.

29. Zaštitnik je posebno cijenio i navode podnosioca pritužbe da predmetni postupak traje 11 godina, pa ukazuje da se radi o drugim, posebnim i zasebnim postupcima, koji su ,po zahtjevu podnosioca pritužbe, vođeni i pravosnažno okončani i preispitivani pred Vrhovnim sudom Crne Gore, kako je to naprijed navedeno u činjeničnim navodima (vidjeti stav 9,10,11 Mišljenja).

30. S tim u vezi, Zaštitnik ukazuje da nema mandat da ispituje pravilnost i zakonitost sudskih odluka, kao ni povredu ljudskih prava i sloboda. Osim toga, po pravosnažnosti postupka, odnosno, u konkretnom, postupanja (po vanrednom lijeku) Vrhovnog suda Crne Gore za ocjenu o tome da li je u konkretnom aktom, radnjom ili nepostupanjem suda povrijeđeno ljudsko pravo ili sloboda zajemčena Ustavom, u daljem toku postuka nadležan je Ustavni sud Crne Gore, u postupku pokrenutom po ustavnoj žalbi, u skladu sa pravilima odredbi čl.68, 69 i 72 Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore, a imajući u vidu period kada su predmetni postupci pravosnažno okončani, Zaštitnik podsjeća da se ustavna žalba može u principu smatrati djelotvornim pravnim lijekom od 20.marta 2015.godine <sup>12</sup>.

31. Zaštitnik je imao u vidu i da je podnosilac pritužbe na odluku Upravnog suda U.br.6390/22 od 26.04.2023.godine, izjavio vanredno pravno sredstvo Vrhovnom sudu Crne Gore, pa saglasno praksi Vrhovnog suda Crne Gore <sup>13</sup> upućuje podnosioca pritužbe da u slučaju eventualnog odugovlačenja postupka po vanrednom pravnom sredstvu, ima pravo i obavezu ulaganja djelotvornih pravnih sredstva kontrolnog zahtjeva i tužbe za pravično zadovoljenje, u skladu sa pravilima odredbi čl. 9 i 33 Zakona o zaštiti prava na suđenje u razumnom roku, te ustavne žalbe, u skladu sa odredbom čl. 68 st.2 Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore ("Sl.list CG" br.11/2015 od 12.marta.2015. godine). Ovo sa razloga što je obaveza korišćenje svih djelotvornih pravnih lijekova unutar nacionalnog pravnog sistema, uslov za eventualnu dalju zaštitu prava pred Evropskim sudom za ljudska prava u Strazburu.

<sup>7</sup> Predmet Vernilo protiv France, 20.februar 1991, st. 38.

<sup>8</sup>Predmet H protiv Francuske, 1989. god.

<sup>9</sup> Predmet Zimmerman i Steiner protiv Švajcarske, 1983.godine.

<sup>10</sup> Novovic protiv Crne Gore br.13210, od 23.10.2012.godine p.49

<sup>11</sup> Presuda Živaljević protiv Crne Gore br.1722904, st.72, 08.03.2011.godine i Božić protiv Hrvatske br.22457/02, st 26, 29.06.2006.godine

<sup>12</sup> Siništaj i drugi protiv Crne Gore, br.1451/10, 260/10 i 7382/10, st.123,24.novembar 2015.godine

<sup>13</sup> Presuda Vrhovnog suda Crne Gore, Tpz 4621 od 07.07.2022.godine st.3 tačka i stav 10 /<https://sudovi.me/vrhs/odluka/484458/>

32. Pored navedenog, a polazeći od toga da je institucija Zaštitnika ljudskih prava i sloboda u Crnoj Gori ustanovljena u cilju uspostavljanja i promovisanja vladavine prava, odnosno radi zaštite ljudskih prava i sloboda te preduzimanju mjera radi zaštite ljudskih prava i sloboda prava, Zaštitnik je imao u vidu da je sada već pravosnažnim rješenjem Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja PJ Nikšić, broj 01-01-23845/59 od 11.04.2022.godine određeno da će se nakon pravosnažnosti odlučiti o pravu na novi iznos invalidske penzije i pravu na naknadu troškova, pa **UKAZUJE**<sup>14</sup> Fondu penzijskog i invalidskog osiguranja PJ Nikšić, da u daljem toku postupka, bez daljeg odlaganja, u skladu sa navedenim stavom 3 Dispozitiva Rješenja Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja PJ Nikšić, broj 01-01-23845/59 od 11.04.2022.godine, odluči o pravu podnosioca pritužbe na novi iznos invalidske penzije i pravu na naknadu troškova.

**ZAŠTITNIK LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE**  
mr Siniša Bjeković

Dostaviti:

- Podnosiocu pritužbe
- Upravnom sudu Crne Gore
- Fondu penzijskog i invalidskog osiguranja PJ Nikšić
- a/a.

---

<sup>14</sup> Čl.20 stav 1 Zakona o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore